

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa K.Z.

przeciwko A.K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 października 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 28 września 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**

**2. nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki K.Z. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 września 2016 r., sygn. akt I ACa [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001, III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7 - 8, poz. 147).

Skarżąca zarzuca naruszenie: art. 322 k.p.c. przez jego niezastosowanie, podczas gdy z uwagi na charakter sprawy o naprawienie szkody, ścisłe udowodnienie żądania było niemożliwe, a tym samym sąd powinien był zasądzić odpowiednią sumę według swojej oceny; art. 328 § 2 k.p.c. przez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób uniemożliwiający skuteczną kontrolę kasacyjną, jak również przyjęcie przez Sąd drugiej instancji błędnej i jednostronnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie; art. 381 k.p.c., przez pominięcie wniosku dowodowego o przesłuchanie świadka S.Z. ; art. 102 k.p.c.; art. 386 § 1 k.p.c., przez uwzględnienie w całości odpowiedzi pozwanego na apelację powódki i orzeczenie co do istoty sprawy, mimo iż całokształt sprawy nie pozwalał na przyjęcie, że powódka nie uprawdopodobniła roszczenia co do zasady, jak i wysokości.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Przewidziana w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżąca upatruje w naruszeniu przez Sąd drugiej instancji wskazanych w skardze kasacyjnej przepisów. Nie wykazała jednak, że zaskarżony wyrok jest oczywiście nieprawidłowy.

Przyczyną oddalenia powództwa o odszkodowanie było uznanie przez Sądy obu instancji, iż pomiędzy zawinionym zachowaniem pozwanego, polegającym na wniesieniu w imieniu powódki apelacji w sprawie rozwodowej, która została odrzucona, a konstruowaną przez powódkę szkodą majątkową (z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania - art. 471 k.c.) nie zachodzi adekwatny związek przyczynowy, bowiem nawet gdyby apelacja została merytorycznie rozpoznana, to i tak zważywszy na zgromadzony w tamtej sprawie materiał dowodowy nie doprowadziłaby do zmiany wyroku Sądu pierwszej instancji poprzez przypisanie wyłącznie jej mężowi winy za rozkład pożycia małżeńskiego. Ponadto Sądy obu instancji uznały, iż powódka nie udowodniła wysokości szkody majątkowej. Natomiast jeśli chodzi o roszczenie o zadośćuczynienie pieniężne za doznaną przez powódkę krzywdę wskutek nienależytego wykonania przez

pozwanego zobowiązania, to Sądy obu instancji uznały, iż powódka nie wykazała po stronie pozwanego deliktu, którego skutkiem byłoby uszkodzenie ciała i rozstrój jej zdrowia (art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c.).

Należy zauważyć, iż powódka roszczenie odszkodowawcze za szkodę majątkową opierała na nieprofesjonalnym zachowaniu pozwanego, które doprowadziło do odrzucenia jej apelacji w sprawie rozwodowej. Artykuł 57 k.r.o. nie wartościuje winy za rozkład pożycia małżeńskiego, a zatem nie występuje pojęcie „winy mniejszej” i „winy większej”. Oznacza to, że każde zachowanie małżonka, które miało wpływ na powstanie rozkładu pożycia małżeńskiego lub przyczyniło się do jego utrwalenia, kwalifikowane jest jako zawinione w rozumieniu powołanego przepisu. Sądy *meriti* były uprawnione do oceny zgromadzonego w sprawie rozwodowej materiału dowodowego pod kątem winy powódki w rozkładzie pożycia małżeńskiego, bowiem powódka nie złożyła wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu rozwodowego pierwszej instancji, natomiast ze względu na datę udzielenia pozwanemu pełnomocnictwa, nie mógł on już złożyć takiego wniosku, lecz od razu złożył apelację, aby zachować termin określony w art. 369 § 2 k.p.c.

Wbrew stanowisku powódki uzasadnienie zaskarżonego wyroku zostało sporządzone w sposób umożliwiający kontrolę kasacyjną, bowiem zawiera wszystkie wymagane art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. elementy konstrukcyjne, tj. ustalenia faktyczne wraz z oceną materiału dowodowego oraz wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Zgodnie z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Prowadzenie dowodu z zeznań świadka S.Z. na okoliczności związane z rozkładem pożycia małżeńskiego nie było dopuszczalne w niniejszym procesie. Taki wniosek dowodowy powinna była zgłosić w sprawie rozwodowej. W przedmiotowej sprawie, ze względu na podstawę faktyczną powództwa, w kwestii oceny przyczyn rozkładu pożycia małżeńskiego sąd mógł bazować wyłącznie na materiale dowodowym zgromadzonym w tamtej sprawie.

W ramach postępowania kasacyjnego nie podlega badaniu kwestia nie zastosowania przy rozstrzyganiu o kosztach postępowania apelacyjnego art. 102 k.p.c., gdyż powódce przysługiwało tzw. zażalenie poziome (art. 394<sup>2</sup> § 1 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., przyjmując, że zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek w rozumieniu art. 102 k.p.c., którym jest charakter sprawy. Do jej zainicjowania doprowadziło nieprofesjonalne działanie pozwanego, jako pełnomocnika powódki w jej sprawie rozwodowej. W świetle zasad słuszności nie można uznać w tej sytuacji, że żądanie pozwanego zasądzenia kosztów wygranego przez niego postępowania kasacyjnego zasługuje na uwzględnienie.

aj